

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעוועבי"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

והיה בעצי שתול על פלגי מים

פרשת ויצא

כִּיתָה ה' (א-ב)

הר"ר משה יוחנן קליין הי"ו
הר"ר שמואל אלטער בנעט הי"ו

חידו"ת לפרשת ויצא

לומר לפנייהם דברי תורה, ואמר הטעם כי מה שכתבו התוס' ששלשתן רואין זה את זה, היינו שרואין זה את זה בדברי תורה. וזאת היתה כוונת יעקב אבינו שכאשר יעמיד בבית לבן את י"ב שבטי יה, ימהר לחזור עמהם אל בית אביו, כדי שיהיו שלשתן רואין זה את זה ויעסקו בתורה ביחד, וככה יהא מובטח שלא תמוש התורה ממנו ומזרעו ומזרע זרעו עד עולם, וזה שאמר ושבתי בשלום אל בית אבי, כדי שיהיו שלשה דורות רואין זה את זה, והיה ה' לי לאלהים, שלא ימצא פסול בזרעי, כי אז יהיה מובטח שלא תמוש התורה מזרעו עד עולם.

(ברך משה)

ויאמר הן עוד היום גדול השקו הצאן ולכו רעו.

ולכאורה אם מנהגם היה לאסוף המקנה בעוד היום גדול למה ציוה יעקב לשנות מנהגם ואם אין דרכם לאסוף בעוד היום גדול למה באמת אספו ביום זה בעוד היום גדול. וי"ל דלעולם לא דרכם לאסוף בעוד היום גדול אבל כיון שאתמול שקעה החמה שלא בעונתה הוצרכו לאסוף המקנה בחשיכה והם לא ידעו הסיבה ששקעה החמה וחשבו שגם היום תשקע החמה במוקדם ולא רצו לאסוף המקנה בחשיכה לכך אספו המקנה בעוד היום גדול לכך אמר להם יעקב הן עוד היום גדול שהיום לא תשקע החמה במוקדם על כן לא עת האסף המקנה.

(ילקוט האורים)

ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה.

רמז לדברי הרמ"א בריש או"ח (א' א'): ומיד כשיעור משנתו, יקום בזריזות לעבודת בוראו יתברך ויתעלה, ובסדר היום לומר תיכף מודה אני לפניך מלך חי וקים וכו', ולזה אמר הכתוב "ויקץ יעקב משנתו ויאמר", תיכף שהקיץ משנתו נתלבש יראה ואמר, אבל בעל התענוגים מיד שיקיץ משנתו עודנו מכין עצמו לישן יותר, לכן נאמר אצל פרעה "ויקץ פרעה וישן", כי השינה הביאה שינה אחרת בלי הפסק אמירה כלל, ולא כן יעקב אבינו ע"ה תיכף בהקיץ משנתו אמר יש ה' במקום הזה, ונתלבש ביראה קדושה.

(יודעי בינה)

ושבתי בשלום אל בית אבי והיה ה' לי לאלהים.

ויבאר על פי מה דאיתא במס' בבא מציעא אמר רבי פרנך אמר רבי יוחנן, כל שהוא תלמיד וחכם ובנו תלמיד חכם ובן בנו תלמיד חכם שוב אין התורה פוסקת מזרעו לעולם שנאמר לא ימוש מפיד ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם, וכתבו התוס' דזה דווקא אם שלשתן ראו זה את זה, ובייטב לב (פי' ראה) הביא שפעם אחת בסעודה שלישית בשבת קודש אחר שאמר הישמח משה דברי תורה כדרכו בקודש, ציוה לבנו הגה"ק רבי אלעזר ניסן זללה"ה לומר לפניו דברי תורה, ואחר כך ציוה לבן בנו הייטב לב

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ס מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ס מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

בס"ד

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה

יש לרמז בראשי תיבות של הפסוק מה שאמרו רז"ל שאלפיז רץ אחר יעקב
ולקח את כל ממונו ולא השאיר בידו כי אם מקלו בלבד

וזה אמר הכתוב:

ויצא	ישא	מיד	שהוא	ויתן	חפציו
יעקב	עשו	בא	בן	יעקב	רק
צדיק	קול	אליפז	עשו	לו	נשאר
אז	בכי	רשע		כל	המקל

ויספר ללבן את כל הדברים האלה

יש לומר שמרומז כאן בראשי תיבות מה שסיפר לו:

אל	הבאתי	הלך
תתמה	דבר	אליפז
	ברכוש	לקח
כי	רב	הכל
לא	יצאתי	
	משם	

(דברי מהרי"א)

והיה בעץ שתול על פלגי מים - פרשת ויצא

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ס מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ס מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה

ברש"י, אמר אפשר שעברתי על מקום שהתפללו אבותי ולא התפללתי בו?

שמעתי מפי מו"לז"ה הישמה משה, שבהיותו אב"ד שינאווא התפלל בחדר שהתפלל בו הגאון הקדוש מוה"ר שמעלקא זללה"ה שהיה שם טרם נתקבל לאב"ד ניקלשבורג, ופתאום כליל שבת קודש נפל עליו אימה ופחד גדול יראת ה' גדולה עד מאוד עד סוף השבוע, ובשב"ק שאחר זה הרגיש בעצמו אהבת ה' אהבה נפלאה מאוד אשר כמעט נפשו יצאה מגודל התלהבות באהבתו יתברך שמו ג"כ עד סוף השבוע, ואמר ידעתי שאין זה מבוחי רק מאת ה' הוא מכה קדושת המקום של הגה"ק מהר"ש זללה"ה.

(ייטב פנים)

*

עוד סיפר הישמה משה שפעם נסע לכפר סמוך לשינאווע, ולא היה מקום אצל הבעה"ב להתפלל בו, והראה לו הבעה"ב שיש לו גורן נקי בחצרו, ועמד בגורן והתפלל שם, ואח"ז שאל את בעה"ב אם אחד התפלל כבר בגורן הזה כי הרגיש שם קדושת המקום, ונזכר הבעה"ב שרבינו הקדוש בעל נועם אלימלך זי"ע התפלל פעם בגורן הזה.

*

פעם היה רבינו בעל דברי יואל זי"ע בדרך באיזה כפר והראה לו הבעה"ב חדר מיוחד שיוכל להתפלל בו, ורבינו התפלל שם ערבית, ואחר התפילה שאל רבינו לבעה"ב אם כבר היה בחדר הזה צדיק אחד, ואחר שחשב קצת נזכר שבערך לפני ארבעים שנה התפלל בחדר זה הגה"ק הקדושת יו"ט זי"ע אביו של רבינו, ונהנה רבינו מזה שזכה להתפלל במקום שהתפללו בו אבותיו.

*

ופעם היה רבינו בעל דברי יואל זי"ע בכפר באניא והיה שם מו"צ זקן מתלמידי הייטב לב זי"ע ואמר לרבינו שלפני שנים הרבה היה כאן הייטב לב והלך בתוך יער להתפלל מנחה והוא זוכר את המקום בדיוק, ורבינו נסע עמו להתפלל מנחה באותו יער והראה לרבינו בדיוק המקום אשר שם התפלל הייטב לב בין שני אילנות, ורבינו התייצב שם בין האילנות והתפלל מנחה שעה ארוכה בדביקות נפלאה ואח"כ היה בשמחה רבה שזכה להתפלל במקום שהתפללו בו אבותיו הקדושים.

(יוסף אור)

והיה בעץ שתול על פלגי מים - פר' חיי שרה